

LEGAL TECH, SMART CONTRACTS AND BLOCKCHAIN

HUKUK TEKNOLOJİLERİ, AKILLI SÖZLEŞMELER VE BLOCKCHAIN

BATUHAN TÜRKEÇ

The main purpose of the book is to present the latest challenges and opportunities from different point of views about smart contracts, blockchain, legal tech and design as well as how those technologies and latest developments will change the legal ecosystem.

Kitabın ana konusu, akıllı sözleşmeler, blockchain, hukuk teknolojisi ve tasarımına ilişkin son çıkan zorlukları ve fırsatların farklı bakış açılarıyla ve bu teknolojilerin ve en son gelişmelerin yasal ekosistemi nasıl değiştireceğini sunmaktır.

In this collective book of which Marcelo Corrales, Mark Fenwick and Helena Haapio are the editors and writers of the chapter Digital Technologies, Legal Design and the Future of the Legal Profession, emerging technologies that are currently have dramatic and disruptive effects and their possible implications and solutions on legal profession have been determined in many aspects. The main purpose of the book is to present the latest challenges and opportunities from different point of views about smart contracts, blockchain, legal tech and design as well as how those technologies and latest developments will change the legal ecosystem.

As mentioned above each of the chapters in the book collected here addresses different aspects soon revolutionized legal world. As an introduction chapter, in "Digital Technologies, Legal Design and the Future of the Legal Profession", Marcelo Corrales, Mark Fenwick and Helena Haapio first define the legal technology or legal tech as adoption of innovative technology and software to ease and develop legal services. Further, it has been stated that Blockchain technology allows the emergence of smart contracts, which are self-executing, autonomous computer protocols that facilitate, execute and enforce commercial agreements between parties. Writers stated that due to fact Blockchain is a relatively new and disruptive technology the current implementation remains difficult and especially voices raised when it comes to anonymity as they could be used in some criminal activities. To solve and avoid legal problems in implementing new technologies, writers propose to create human-centered design focusing on planning and making of smart contracts. At the end, writers stressed that lawyers' perspective to the new technologies are not positive especially on "privacy" and "data protection issues". To conclude, they stated that the "best" lawyers in future's world should work with designers and technologists in order to find applicable technological solutions to create confidence in technology together with compliance with regulatory requirements.

In the chapter "Smart Contract This! An Assessment of the Contractual Landscape and the Herculean Challenges it Currently Presents for "Self-executing" Contracts", Rory Unsworth focuses on self-executing contracts, as they are the future of contracting practices. It would be understood that

Marcelo Corrales, Mark Fenwick ve Helena Haapio'nun Dijital Teknolojiler, Hukuk Tasarımı ve Hukuk Mesleğinin Geleceği bölümünün editörleri ve yazarları olduğu bu kolektif kitapta günümüzde dramatik ve yıkıcı etkileri olan yeni gelişen teknolojiler ve bunların muhtemel etkileri ve hukuk mesleği ile ilgili çözümler birçok yönden belirlenmiştir. Kitabın ana konusu, akıllı sözleşmeler, blockchain, hukuk teknolojisi ve tasarımına ilişkin son çıkan zorlukları ve fırsatların farklı bakış açılarıyla ve bu teknolojilerin ve en son gelişmelerin yasal ekosistemi nasıl değiştireceğini sunmaktır.

Yukarıda da bahsedildiği gibi, kolektif kitaptaki bölümlerin her biri, kısa bir süre sonra devrim geçirecek hukuk dünyasının farklı yönlerini ele almaktadır. "Dijital Teknolojiler, Hukuk Tasarımı ve Hukuk Mesleğinin Geleceği" başlıklı giriş bölümünde Marcelo Corrales, Mark Fenwick ve Helena Haapio ilk olarak hukuk teknolojisini veya hukuk tech'i hukuk hizmetlerini kolaylaştırmak ve geliştirmek için yenilikçi teknoloji ve yazılımların benimsemesi olarak tanımlamaktadır. Ek olarak, Blockchain teknolojisinin, taraflar arasında ticari anlaşmaları kolaylaştıran, yürüten ve uygulayan kendi kendine çalışan, özerk bilgisayar protokolleri olan akıllı sözleşmelerin ortaya çıkmasına izin verdiği belirtilmiştir. Yazarlar, Blockchain'in nispeten yeni ve yıkıcı bir teknoloji olması nedeniyle mevcut uygulamanın zor olduğunu ve özellikle de bazı suç faaliyetlerinde kullanılabileceği için anonimlik söz konusu olduğunda seslerin yükselmiş olduğu belirtilmiştir. Yeni teknolojilerin uygulanmasında hukuki sorunları çözmek ve önlemek için, yazarlar akıllı sözleşmelerin planlanması ve yapılmasına odaklanan insan merkezli tasarım oluşturmayı teklif etmektedir. Son olarak yazarlar, avukatların yeni teknolojilere bakış açılarının özellikle "gizlilik" ve "veri koruma konusu"nda olumlu olmadığını vurgulamaktadır. Sonuç olarak, geleceğin dünyasındaki "en iyi" avukatların, yasal düzenlemelerle birlikte teknolojiye güven oluşturmak için uygulanabilir teknolojik çözümler bulmak için tasarımcılarla ve teknoloji uzmanlarıyla birlikte çalışması gerektiği belirtilmektedir.

"Akıllı Sözleşme Bu! Sözleşme Alanının Değerlendirilmesi ve Halen "Kendi Kendini Yürüten" Sözleşmelerde Var Olan Herkül Zorlukları"nda, Rory Unsworth, sözleşmesel uygulamaların geleceği olduğu için kendi kendini yürüten sözleşmelere odaklanmaktadır. Aracılık olmayıp basit ve anlaşılır ve kısa

The chapter stresses the importance of a well thought through Digital Contract Optimization plan, supported by new technologies, to mitigate the various risks associated with Smart Contracting.

IN HER CHAPTER, HAGAN PROVIDES EARLY STAGE RESEARCH ON NEW MODELS FOR COMMUNICATING COMPLEX CONTRACTS AND THIS STUDY WOULD BE BASE FOR FUTURE RESEARCHES TO ESTABLISH COMPUTABLE CONTRACTS.

for some standard type of contracts, which have simple and clear provisions without intermediation and have short execution period, change is already happening on grounds of contracting without significant challenges. On the other hand, Unsworth stated that we need more time to implement smart contracts if we took more complex, entrenched and less agile sectors of economy and will face some obstacles. In light of this chapter, there is no doubt that traditional legal practice will be changed with the new technology which presents important questions about the future of contracting that includes new forms of cooperation between business side and their lawyers. Although there is a resistance to change, Unsworth remarks that to achieve successful implementation of new technologies to legal world, Digital Contract Optimization plan, supported by new technologies should be conducted by mitigating the various risk linked with smart contracting. The chapter stresses the importance of a well thought through Digital Contract Optimization plan, supported by new technologies, to mitigate the various risks associated with Smart Contracting.

Thomas D. Barton, Helena Haapio, Stefania Passera, and James G. Hazard stressed out that the common complaint on contracts, which they are the "documents written by lawyers, for lawyers". In the chapter of "Successful Contracts: Integrating Design and Technology" authors stated that verbose language in contracts decreases accessibility, functionality, and efficiency but some methods to reform such as information design and computer codification to the classic forms and mentality surrounding contracting have recently been proposed. Those methods can develop communication, participation, and usefulness of contracting. They challenge the idea that contracts could effectively be drafted only by lawyers. Introduction of "Comic Contracts" as well as contracts that include icons, bul-

yürürlük süresi olan bazı standart sözleşmelerde, sözleşme yapma bazında değişikliklerin halihazırda gerçekleşmiş olduğu anlaşılmaktadır. Öte yandan, Unsworth, ekonominin daha karmaşık, sağlam ve daha az faal sektörlerle ilişkin akıllı sözleşmeleri uygulamak için daha fazla zamana ihtiyacımız olduğunu ve bazı engellerle karşılaşılacağını belirtmiştir. Bu bölüm ışığında, iş dünyası ile avukatları arasındaki yeni işbirliği biçimlerini içeren sözleşmelerin geleceği hakkında önemli sorular sunan yeni teknolojiyle geleneksel yasal uygulamanın değişeceği ne dair şüphe bulunmamaktadır. Değişime karşı bir direnç olmasına rağmen, Unsworth, yeni teknolojilerin yasal dünyaya başarılı bir şekilde uygulanabilmesi için, yeni teknolojilerle desteklenen Dijital Sözleşme Optimizasyon planının akıllı sözleşmeyle bağlantılı çeşitli riskleri hafifleterek yapılması gerektiğini belirtmektedir. Bu bölüm, Akıllı Sözleşmeyle ilgili çeşitli riskleri azaltmak için yeni teknolojilerle desteklenen Dijital Sözleşme Optimizasyon planı aracılığıyla iyi düşüncenin önemini vurgulamaktadır.

Thomas D. Barton, Helena Haapio, Stefania Passera ve James G. Hazard, sözleşmelerdeki ortak şikayetin "avukatlar için avukatlar tarafından yazılan belgeler" olduğunu vurgulamaktadır. "Başarılı Sözleşmeler: Tasarım ve Teknolojinin Bütünleştirilmesi" bölümünde yazarlar, sözleşmelerdeki kalabalık dilin erişilebilirliği, işlevselliği ve verimliliği azalttığını, ancak yakın zamanda, klasik biçimlere bilgi tasarımı ve bilgisayar kodlaması gibi reform yöntemleri ve sözleşmeyi çevreleyen zihniyetin önerildiğini belirtilmiştir. Bu yöntemler iletişim, katılım ve sözleşmenin kullanılabilirliğini geliştirebilecektir. Sözleşmelerin sadece avukatlar tarafından etkili bir şekilde hazırlanabileceği fikrine meydan okumaktadırlar. Bilgilerin bulunabilirliğini arttırmak için simgeler, madde imli listeler, ayırma çizgileri ve kalın yazı içeren sözleşmelere ek olarak "Çizgi Roman Sözleşmeler" in tanıtımı anlaşmanın karmaşıklığından kaynaklanan bilgi boşlukları kapatmak için kullanılması

Bu bölüm, Akıllı Sözleşmeyle ilgili çeşitli riskleri azaltmak için yeni teknolojilerle desteklenen Dijital Sözleşme Optimizasyon planı aracılığıyla iyi düşüncenin önemini vurgulamaktadır.

leted lists, separation lines and boldface to improve findability of information is remarkable to across knowledge gaps which were caused by the complexity of the deal. Authors argue that although challenging to integrate, better design and codification can re-conceptualize contracting in order to generate value and better manage business enterprises. In conclusion, authors remarks that where designers, digitizers, lawyers and business people collaborate, transformation of contracting is possible.

Margaret Hagan, in her chapter of "Exploding the Fine Print: Designing Visual, Interactive, Consumer-Centric Contracts and Disclosures" presents new models for the presentation of contracting terms and interactions, based on user research and design work in the context of consumer contracts. Hagan argued that most contracts are not created to be user-centered or technology enabled. In this chapter, Hagan ties together the better designing contracts for increased usability and computable contracts which imagines how to increase the types of interaction and automation in contracts with her research in Stanford Legal Design Lab where several new contract designs have been developed, tested and improved. Actually, main question Hagan asked is how do we make consumer-facing contracts and terms of service more approachable, comprehensible, and actionable and Hagan led us to identification of these issues. Hagan stated that if legal agreements can be encoded into machine-readable standards, it can introduce a new era of transparency, efficiency, and engagement with legal terms. In her chapter, Hagan provides early stage research on new models for communicating complex contracts and this study would be base for future researches to establish computable contracts.

Charlotta Kronblad and Johanna E. Pregmark highlighted the resistance among

dikkat çekicidir. Yazarlar, entegre edilmesi zor olsa da, daha iyi tasarım ve kodlamanın, değer üretmek ve ticari işletmeleri daha iyi yönetmek için sözleşmeyi yeniden kavramsallaştıracağını savunmaktadırlar. Sonuç olarak, yazarlar tasarımcıların, dijitalleştiricilerin, avukatların ve iş adamlarının işbirliği yapması durumunda sözleşmenin dönüştürülmesinin mümkün olduğunu belirtmektedir.

Margaret Hagan, "Güzel Baskının Patlatılması: Görsel, İnteraktif, Tüketici Odaklı Sözleşmeler ve Açıklamaların Tasarlanması" bölümünde, tüketici sözleşmeleri bağlamında kullanıcı araştırması ve tasarım çalışmalarına dayanarak sözleşme terimlerinin ve etkileşimlerinin sunumunda yeni modeller sunmaktadır. Hagan, çok sayıda sözleşmenin kullanıcı merkezli veya teknolojinin etkin olması için oluşturulmadığını savunmaktadır. Bu bölümde, Hagan, birkaç yeni sözleşme tasarımının geliştirildiği, test edildiği ve geliştirildiği Stanford Legal Design Lab'deki araştırmasıyla sözleşmelerdeki etkileşim ve otomasyon türlerini nasıl arttıracığını kurgulayan kullanılabilir ve hesaplanabilir sözleşmeler ile daha iyi dizayn edilmiş sözleşmeleri bir araya getirmektedir. Aslında, Hagan'ın sorduğu asıl soru, tüketiciye yönelik sözleşmeleri ve hizmet kullanım şartlarını nasıl daha ulaşılabilir, anlaşılır ve eyleme geçirilebilir hale getirebileceğidir ve Hagan bu sorunları belirlememize yardımcı olmaktadır. Hagan, hukuki sözleşmelerin makinede okunabilir standartlara kodlanabilmesi durumunda, yeni bir şeffaflık, verimlilik ve yasal şartlara uyma çağı oluşabileceğini belirtmektedir. Hagan bölümünde, karmaşık sözleşmelerin iletişimine yönelik yeni modeller hakkında erken aşamada araştırma sunmakta ve bu çalışma, hesaplanabilir sözleşmelerin kurulması için gelecekteki araştırmalara temel oluşturacaktır.

Charlotta Kronblad ve Johanna E. Pregmark "Dijital Buluşların Ötesinde-Teknolojinin Difiyasyonu ve Örgütlerin Değişim Yetenekleri"

HAGAN BÖLÜMÜNDE, KARMAŞIK SÖZLEŞMELERİN İLETİŞİMİNE YÖNELİK YENİ MODELLER HAKKINDA ERKEN AŞAMADA ARAŞTIRMA SUNMAKTA VE BU ÇALIŞMA, HESAPLANABİLİR SÖZLEŞMELERİN KURULMASI İÇİN GELECEKTEKİ ARAŞTIRMALARA TEMEL OLUŞTURACAKTIR.

many of the law firms and their refusal to change despite the fact of rising opportunities constituted by legal tech in chapter of "Beyond Digital Inventions-Diffusion of Technology and Organizational Capabilities to Change". As an outcome of this situation, there is a fork with one side of tech enthusiast and other traditional negativist against recent developments of legal tech. Authors analysed traditional law firms' fear of change and presented that greater part of law firms does not have the technological capabilities or economical motivation to adapt new technologies. In addition, the old model of doing business in law firms comes still feasible and profitable and power is aligned with old model in lawyers' minds. Authors concluded that there should be combining efforts for progress by aligning the development in technology, science and law.

Ivar Timmer presents a case study of the Dutch experience on legal tech with a focus on contract automation in his chapter "Contract Automation: Experiences from Dutch Legal Practice". Even if this chapter focuses on specific case study, we can adapt the outcomes to other countries' practices. Timmer stated that small but growing numbers of or-

bölümünde, pek çok hukuk firmasının direnç göstermekte olduğunu ve hukuk teknolojinin oluşturduğu fırsatların artmasına rağmen değişmeyi reddettiklerini vurgulamaktadır. Bu durumun bir sonucu olarak, hukuk teknolojisinin son gelişmelerine karşı bir tarafta teknoloji taraftarlarının ve diğer tarafta geleneksel negativistleri içeren bir çatal bulunmaktadır. Yazarlar, geleneksel hukuk firmalarının değişim korkusunu analiz etmektedir ve hukuk firmalarının büyük bir kısmının yeni teknolojileri adapte etmek için teknolojik yeterliliklerinin veya ekonomik motivasyonlarının olmadığını söyledi. Buna ek olarak, hukuk firmalarında iş yapma eski modeli hala uygulanabilir ve karlı hale gelmektedir ve avukatların kafasında güç eski modelle birlikte. Yazarlar, teknolojideki, bilimdeki ve hukuktaki gelişmeleri hizalayarak ilerleme için çabaların birleştirilmesi gerektiğini belirtmektedir.

Ivar Timmer, "Sözleşmeli Otomasyon: Hollanda Hukuk Uygulamasından Deneyimler" bölümünde sözleşme otomasyona odaklanan hukuk teknolojisi konusundaki Hollanda deneyimine ilişkin bir vaka çalışması sunmaktadır. Bu bölüm özel vaka incelemesine odaklansa dahi sonuçlar diğer ülkelerin uygulamalarına uyarlanabilmektedir. Timmer, az ancak artan

Even if this chapter focuses on specific case study, we can adapt the outcomes to other countries' practices.

Bu bölüm özel vaka incelemesine odaklansa dahi sonuçlar diğer ülkelerin uygulamalarına uyarlanabilmektedir.

ganizations deploying contract automation with positive results. As it is presented, while implementation of contract automation positively happening in some organizations, application of this technology is not simple for the reasons of tight budgets, refusal to change and inharmoniousness of new technologies with current software. Timmer argues despite the fact that there are some difficulties with regards to use of contract automation software, implementation will be higher soon as law firms and companies expand their activities.

In the chapter "Legal Automation: AI and Law Revisited" Cecilia Magnusson Sjöberg presents range of issues that comes with legal automation. Sjöberg argues that the role of education to embrace the legal technology and states that the lawyers of today surprisingly including the younger generations are ignorant about new legal technologies. She also draw attention on concerns freedom of expression and information that are limited by data protection regulations. It is mentioned that for decades, there have been serious attempts to automate law and the problems are still valid with regards to decision making systems. The very import-

sayıda kurumun pozitif sonuçlarla sözleşme otomasyonunu uyguladığını belirtmiştir. Anlatıldığı üzere, bazı kuruluşlarda sözleşme otomasyonunun uygulanması olumlu bir şekilde gerçekleşirken, bu teknolojinin uygulanması, sıkı bütçeler, değişiklik yapmayı reddetme ve yeni teknolojilerin mevcut yazılımlarla uyumsuzluğu nedeniyle basit değildir. Timmer, sözleşme otomasyon yazılımının kullanımı konusunda bazı zorluklar olmasına rağmen, hukuk firmaları ve şirketler faaliyetlerini genişlettiklerinde uygulamaların daha fazla olacağını savunmaktadır.

"Yasal Otomasyon: AI ve Yasa Yeniden Gözden Geçirildi" bölümünde Cecilia Magnusson Sjöberg, yasal otomasyona ilişkin oluşan çeşitli sorunları sunmaktadır. Sjöberg, eğitimin yasal teknolojiyi benimseme rolünün olduğunu ve genç nesiller de dahil olmak üzere bugünün avukatlarının şaşkırtıcı bir şekilde yeni yasal teknolojiler konusunda bilgisiz olduklarını belirtmektedir. Ayrıca veri koruma düzenlemeleri ile sınırlanan ifade özgürlüğü ve bilgi özgürlüğü konularında da dikkat çekmektedir. Yıllardır yasayı otomatikleştirmek için ciddi girişimlerde bulunduğu ve karar verme sistemlerinde sorunların hala geçerli olduğunu belirtmektedir. Bu çalışmanın en

ant outcome of this study is that the introduction of "digital person" as a third one to "natural person" and "legal person" in response to the legal implication of the advancement of AI developments.

From a different point of view, in "Smart Contracts and Smart Disclosure: Coding a GDPR Compliance Framework", Marcelo Corrales, Paulius Jurcys and George Kousiouris analyse new European General Data Protection Regulation (GDPR) and its relation to cloud computing transformations. Since GDPR establishes restrictions on storing, accessing, processing and transferring of personal data, concerns occurred GDPR's rules' practicability and flexibility. It has been also stated that those unpractical rules do not allow adequate control for end-users. Authors presents and provide solutions how to effectively embed these legal requirements at the earlier stages of the architectural design of the computer code. Mainly, discussion in the chapter focuses on Smart Contracts and Service Level Agreements. Authors argued that pseudo-code, which is an easiest way to create computer code that enables to check automatically the legal compliance of the contractual framework.

Sam Wrigley, in "When People Just Click: Addressing the Difficulties of Controller/Processor Agree", stated that new legal technology including automated contracting constitutes new legal risks and similar with previous chapter he focused on GDPR with a specific and different point of view that how data processors will comply with GDPR and how data controllers will be sure their processors comply with GDPR. In most of the situations, at least one involved party in storing, accessing, processing or transferring of personal data does not act in line with GDPR. Wrigley, in his chapter, tried to find solutions for parties to comply with GDPR and specifically for controllers how to use technology for this purpose.

In the "The Lawyer of the Future as "Transaction Engineer": Digital Technologies and the Disruption of the Legal Profession", Mark Fenwick and Erik P. M. Vermeulen examine that how the technological developments will change the legal world in a wider perspective. Authors stated that digital revolution taking place at the present time will continue to disrupt traditional way legal work and lawyers will become the transaction engineers rather than doing only paper work or contracting. They indicated that embracing the role of "transaction engineer" is important to emerge new digital technologies.

In my opinion, authors of this book made significant points to solve problems and contribute real solutions to the problems that legal business has been facing to embrace legal tech. Realist solutions have also been presented on how legal tech applications should be made as to smart contracts, blockchain, artificial intelligence etc. I believe that in contrast to sceptics in legal industry, the change is close more than ever and together with scholars and writers also with the collaboration of tech people, we can prevent the extinction of lawyers and take part in the future of legal profession.

önemli sonucu, AI gelişmelerindeki ilerlemenin yasal olarak gösterilmesine cevaben "dijital kişi" nin "gerçek kişi" ve "tüzel kişi" olarak üçüncü bir kişi olarak tanıtılmasıdır.

Farklı bir bakış açısı olarak "Akıllı Sözleşmeler ve Akıllı Açıklama: Bir GDPR Uyumluluk Çerçevesinin Kodlanması" nda, Marcelo Corrales, Paulius Jurcys ve George Kousiouris, yeni Avrupa Genel Veri Koruma Yönetmeliği (AGVKY) ve bulut bilişim dönüşümleri ile olan ilişkisini analiz etmektedir. AGVKY, kişisel verilerin depolanması, erişilmesi, işlenmesi ve aktarılması konusunda kısıtlamalar getirdiğinden, endişeleri AGVKY'nin kurallarının uygulanabilirliği ve esnekliği ile ilgilidir. Ayrıca, bu pratik olmayan kuralların son kullanıcılar için yeterli kontrole izin vermediği de belirtilmiştir. Yazarlar, bu yasal gereklilikleri bilgisayar kodunun mimari tasarımının ilk aşamalarında nasıl etkili bir şekilde yerleştireceklerine ilişkin çözümleri sunmakta ve açıklamaktadır. Esas olarak, bölüm Akıllı Sözleşmeler'e ve Hizmet Seviyesi Sözleşmeleri'ne odaklanmaktadır. Yazarlar, sözleşme çerçevesinin yasal uygunluğunu otomatik olarak kontrol etmeyi sağlayan bilgisayar kodu oluşturmanın en kolay yolunun sözde kod olduğunu belirtmektedir.

Sam Wrigley, "İnsanlar Sadece Tıkladığında: Kontrolör / İşlemci Anlaşmasının Zorluklarını Belirleme" de, otomatik sözleşme dahil olmak üzere yeni yasal teknolojinin yeni yasal riskler oluşturduğunu ve önceki bölümdeki gibi AGVKY'ya odaklanmakta ve veri işlemcilerinin AGVKY'ya nasıl uyacakları ve veri denetleyicilerin işlemcilerinin AGVKY'ya uygun olduğundan nasıl emin olacağına belirli ve farklı bir bakış açısıyla odaklanmaktadır. Çoğu durumda, kişisel verilerin saklanması, erişilmesi, işlenmesi veya aktarılmasıyla ilgili en az bir taraf AGVKY ile uyumlu hareket etmemektedir. Wrigley, kendi bölümünde, tarafların AGVKY'ya uyması ve özellikle de kontrolörlerin bu amaç uğruna teknolojiyi nasıl kullanacakları için çözümler bulmaya çalıştı.

"İşlem Mühendisi Olarak Geleceğin Avukatı": Dijital Teknolojiler ve Hukuk Mesleğinin Bozulması", Mark Fenwick ve Erik P. M. Vermeulen, teknolojik gelişmelerin hukuk dünyasını daha geniş bir perspektiften nasıl değiştireceğini incelemektedir. Yazarlar, günümüzde gerçekleşen dijital devrimin geleneksel yolları yok etmeye devam edeceğini ve avukatların yalnızca kâğıt işi yapmak veya sözleşmeyi yapmaktan ziyade işlem mühendisleri haline geleceğini belirtmektedir. Yeni dijital teknolojilerin ortaya çıkmasında "işlem mühendisi" rolünü benimsemenin önemli olduğu belirtilmektedir.

Benim düşünceme göre, bu kitabın yazarları, sorunları çözmek ve hukuki işlerde hukuk teknolojisini benimseme konusunda karşı karşıya kalınan sorunların çözümlerine katkıda bulunmak amacı ile önemli noktalara parmak basmışlardır. Akıllı sözleşmeler, blockchain, yapay zeka vb. konularda hukuki teknoloji uygulamalarının nasıl yapılması gerektiğine dair gerçekçi çözümler de sunulmuştur. Hukuk endüstrisindeki şüphelerin aksine, değişimin her zamankinden daha yakın olduğuna ve bilim insanı ile yazarlarla beraber teknik personelin işbirliğiyle avukatların neslinin tükenmesini önleyebileceğimize ve hukuk mesleğinin geleceğinde yer alabileceğimize inanmaktayım.